

Виконуючи завдання творчого проекту, студенти вчаться відчувати сучасне мовне середовище, виокремлюючи в ньому актуальне з погляду майбутньої професійної чи суспільної діяльності, вирішувати проблемні питання з огляду на авторитетні джерела, представляти результати своєї роботи в аудиторії, а при потребі відстоювати свої погляди.

Отже, дослідницька робота сприяє не тільки формуванню певних компетенцій, а й формує у студентів відповідний часові літературний стандарт уживання мови, мовну майстерність, що дозволить їм в майбутньому утверджувати українську мову в українському суспільстві.

Тіпанов В.В., канд. екон. наук, доц.,
кафедра міжнародної торгівлі

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ПЕРЕШКОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В умовах глобалізації суттєві зміни відбуваються в усіх без винятку сферах суспільного життя, її економічній структурі, морально-правовій і соціально-культурній площині.

Формування єдиного всесвітнього інформаційного простору, розвиток світової транспортної системи та туризму безпосередньо впливають на зростання міжнародної комунікації, наближення ділової та споживацької культури різних країн. Вища освіта в наш час у всіх країнах світу також піддається впливу різноспрямованих глобалізаційних чинників. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій і жорстка конкуренція між вищими закладами як на вітчизняних ринках освітніх послуг, так і на міжнародному — формують нові вимоги щодо успішності вузу, головною з яких стає здатність не тільки вміти адаптуватися до нових вимог, але і проводити політику на випередження.

Вплив зазначених механізмів на вищу освіту без сумніву може мати складні та непередбачувані наслідки. Так, за умов глобалізованості суспільства вуз, з однієї сторони, набуває можливості діяти автономно стосовно державних інституцій і самостійно визначати траєкторію свого подальшого розвитку, проте з іншої — будучи індивідуальним економічним гравцем вільного ринку, він стає повністю залежним від нього з усіма можливими наслідками, перешкодами та перспективами розвитку.

Комплексна трансформація, що має місце в глобальному суспільстві принципово змінює природу професійної освіти. Висуваються якісно нові вимоги не тільки щодо змісту, форм і методів викладання, але і переосмисленню сутності, продукту і мети самої діяльності вищих навчальних закладів.

Сьогодні в існуючих нестабільних умовах функціонування, вузи опинилися перед необхідністю в першу чергу, навчитися оцінювати та надавати освітній продукт з точки зору його привабливості для споживача (абітурієнта, його батьків, потенційних роботодавців). Тому змін має набути перш за все навчальний процес, який усе більше повинен ґрунтуватися на основі використання сучасних інноваційних технологій і насамперед із залученням модельно-ігрових методик навчання.

У сучасному суспільстві відбуваються складні політичні, економічні, демографічні, культурні, соціальні процеси, які набувають глобального характеру. Глобалізація, світовий перерозподіл праці й інформатизація без сумніву є процесами складними та масштабними, як з географічної, так і з історичної точки зору. Саме тому сучасні ігрові технології на відміну від традиційних лекцій і семінарів, на нашу думку, в епоху тотального перенасичення інформацією, повинні підготувати мозок студента до дослідження та розуміння, надаючи навчальному процесу інноваційності, легкості сприйняття та засвоєння, а не просто наповнити його знаннями.

Товстенко В.Р., доцент
кафедри української мови та літератури

СУЧАСНІ МЕТОДИ АНОТУВАННЯ ТА РЕФЕРУВАННЯ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ МОВИ»

Анотування (від лат. *annotatio* — зауваження) чи реферування (від лат. *refereo* — повідомляю) наукових текстів — короткий, стислий виклад їх змісту. Під час анотування подана інформація про сам

текст, його особливості, наукове значення більш стисло, аніж під час реферування. Треба вміти виділяти основні, найголовніші моменти наукового тексту, щоб коротко, своїми словами, або використовуючи окремі змістовні речення тексту, викласти його суть. Така робота над текстом учить, поперше, концентрувати увагу на основному в науковій інформації, поданій у письмовій формі. По-друге, формуються навички правильно й грамотно подавати науковий матеріал своїми словами як під час усного, так і під час письмового анотування чи реферування текстів; це розвиває логічне мислення, уміння коротко та змістовно оформлювати свої відповіді в письмовій чи усній формах. Функції анотації: пошукова, комунікативна, оцінна. За функціональною ознакою анотації поділяють на довідкові та рекомендаційні. Довідкова анотація перш за все уточнює назву документа, подає додаткові відомості про автора, а також про форму, жанр, призначення та інші особливості тексту. Такі анотації мають пошукову та комунікативну функції. Рекомендаційна анотація подає не лише характеристику, а й оцінку, її завдання — пропагувати кращі твори, тому її складають таким чином, щоб зацікавити, привернути увагу до тексту твору. Таким анотаціям властива оцінна функція. Загальна методика анотування містить основні положення щодо здійснення процесу анотування і головні вимоги до тексту анотації, які треба враховувати. Методика анотування здебільшого є рекомендацією щодо способів викладу інформації, аналізом накопиченого досвіду. Анотація — це коротка характеристика змісту книги, статті, рукописного тексту тощо. У ній наводять найважливіші питання роботи, викладають її зміст і дають оцінку. Анотація допомагає під час добору й вивчення літератури з будь-якого питання, скорочує час на ознайомлення зі змістом самої праці. Може бути подана двома мовами: мовою тексту та однією з іноземних. У кінці анотації називають категорії читачів, для яких рекомендовано анотовану книгу.

На заняттях з дисципліни «Культура наукової мови» студенти аналізують різні види наукових текстів: а) академічні (статті, монографії, дисертації); б) навчальні (підручники, посібники); в) енциклопедичні (статті до енциклопедичних видань).

Окремо можна сказати про реферат як вид поєднання, компіляції реферованих текстів одного чи кількох авторів, але на одну й ту ж тему. Адже, навчившись реферувати тексти, треба вміти й правильно писати самі реферати з будь-якого навчального предмету.

Термін реферат використовують для назви:

- 1) короткого усного або письмового викладу наукової праці, результатів наукового дослідження, змісту книги;
- 2) доповіді на будь-яку тему, написану, зроблену на основі критичного огляду літературних та інших джерел.

Реферат готують за одним або кількома джерелами. У ньому автор подає чужі й власні думки. У рефераті потрібно не тільки викласти все найголовніше з обраної теми, а й дати власну оцінку й зробити висновки. Процес реферування — низка логічних операцій, а саме: оцінка, відбір, аналіз та узагальнення відомостей, що містяться в первинному документі. Правила виконання кожної окремої операції, послідовність операцій становлять методику реферування.

Отже, методика анотування та реферування охоплює різноманітні методичні прийоми, які доцільно використовувати, складаючи анотації та пишучи реферати.

*Філіпенко В.І., к.е.н.,
доц.кафедри міжнародної економіки*

СУЧАСНІ НАУКОВІ ТРАКТУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ У КУРСІ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

Для забезпечення інтеграції навчального процесу і наукової діяльності важливого значення набуває наповнення змісту лекційних занять науковими поняттями та категоріями. При викладанні курсу «Міжнародна економіка» як наука, реалізація поставленого завдання в лекційній практиці забезпечується використанням наукових теоретичних концепцій, підходів, теоретично обґрунтованих та статистично підтверджених прогнозованих тенденцій тощо. Тракткування сучасних глобалізаційних процесів на лекції вимагає виділення основних її концептуальних положень. У теоретико-методологічному плані на лекції розглядаються різні підходи до поняття «глобалізація», все розмаїття поглядів щодо глобалізації групується у три наукові концепції: структуралістську, кон'юнктурну, конструктивістську. Неокласичне трактування економічної глобалізації базується на порівняльних перевагах, ринкових силах та економічній конвергенції. З окремими науковими підходами щодо виявлення різних сторін сучасного процесу глобалізації студенти знайомляться на прикладах концепцій зарубіжних учених (Д.Родрік, Т. Фрідман, Г.Адамс, Ф. Мішкін, В.Белло, Ф.Купер, П.Гемават,